

Aan: Burgemeester en Wethouders van Nederweert
Postbus 2728
6030 AA Nederweert

Betreft: Zienswijze op ontwerpbesluit Eind 12, 6034SN Nederweert-Eind
(Kenmerk: Z2023-00000704)

Datum: 8 november 2024

Geacht college,

Voor de locatie Eind 12 te Nederweert-Eind hebben Burgemeester en Wethouders een ontwerpbesluit genomen voor veranderen van een pluimveehouderij.

Ondertekenaars hebben bezwaren tegen het genoemde plan. Daarom ontvangt u deze zienswijze.

Onze constatering uit de omgevingsvergunning zijn als volgt:

- De voorgenomen activiteit heeft betrekking op het toekennen van een of-vergunning (keuzevergunning) aan de aanvrager. Naast het houden van kalkoenen krijgt de aanvrager ook de optie om vleeskuikens te gaan houden.
- Om vleeskuikens te mogen houden moeten er een emissiereducerende maatregelen worden getroffen.
- Bij optie 1 van de of-vergunning behoudt de aanvrager het recht om 23.800 kalkoenen te blijven houden. Er wordt wel een investering in de stallen gedaan om de ammoniakuitstoot te verminderen (van 16.814 kg/jaar naar 8.330 kg/jaar), maar geen investering om de uitstoot van geur en fijnstof te reduceren. In deze optie blijft de uitstoot van geur en fijnstof hetzelfde als bij de huidige situatie, respectievelijk 36.890 OUE/sec en 2.047 kg/jaar.
- Bij optie 2 wordt de mogelijkheid gegeven om 65.200 vleeskuikens te gaan houden. De ammoniakuitstoot daalt in deze optie van 16.814 kg/jaar naar 2.282 kg/jaar. Bij optie 2 daalt de geuremissie naar 21.516 OUE/sec en de fijnstofuitstoot naar 1.434 kg/jaar.
- De stallen liggen zover wij weten al enkele jaren leeg (minimaal 3 jaar).

Onze bezwaren zijn als volgt:

1. Aan de aanvrager krijgt twee rechten in plaats van één

De aanvrager heeft in de bestaande vergunning het recht om op de locatie 23.800 kalkoenen te houden. Gemeente Nederweert kent de aanvrager in onderhavig besluit een extra recht toe, namelijk het houden van 65.200 vleeskuikens in plaats van de kalkoenen. Wij zijn het niet eens met de toekenning van deze extra optie. De reden dat deze vergunning wordt aangevraagd is dat de initiatiefnemer vleeskuikens wil gaan houden en dat er daarom een emissiereducerende techniek moet worden getroffen¹. Ons inziens zou de optie van de kalkoenen moeten vervallen nadat de optie

¹ Pagina 5 van Bijlage Aanvraag Omgevingsvergunning onder kopje 'Emissiereducerende technieken'

van de vleeskuikens is toegekend. Aangezien er momenteel geen kalkoenen worden gehouden is er geen noodzaak om deze optie beschikbaar te houden voor de aanvrager.

De gemeente onderbouwt niet waarom er twee opties aan de initiatiefnemer wordt toegekend. Er wordt alleen vermeld dat deze extra optie de aanvrager de mogelijkheid geeft om te schakelen naar een andere diersoort als de markt daar om vraagt. De kans op een veranderende markt geldt voor alle sectoren. Dat hoort bij het ondernemerschap. Als de initiatiefnemer in de toekomst andere dieren wil gaan houden moet hij ons inziens een nieuwe vergunning aanvragen en zal er opnieuw getoetst worden aan de dan geldende wet- en regelgeving.

Wij hebben het vermoeden dat optie1 voor het houden van de kalkoenen (de meest vervuilende optie) door de initiatiefnemer wordt aangevraagd, om de maximale uitstoot (voor ammoniak, geur en fijnstof) veilig te stellen. Milieuruimte heeft namelijk waarde en kan later ten gelde worden gemaakt, in de vorm van een aanpassing/uitbreiding of bij een mogelijke uitkoop/verkoop van het bedrijf. Indien de veehouder beide opties vergund krijgt en in de praktijk voor optie 2 kiest, wordt in feite latente ruimte gecreëerd/behouden, waarvan Gemeente Nederweert bij de toelichting op het Programma Luchtkwaliteit heeft gezegd dat die voorlopig niet wordt ingetrokken. En dat is vreemd omdat Gemeente Nederweert erkent dat latente ruimte een ongewenst probleem is². Indien de gemeente niet wil overgaan tot het intrekken dan is het toekennen van nieuwe latente ruimte in strijd met met de gemeentelijke beleidspositie ten aanzien van het probleem van de latente ruimte.

De enkele verwijzing naar het feit dat het handig is om te kunnen omschakelen naar een andere diersoort is geen voldoende onderbouwing om deze of-vergunning te verlenen. Als initiatiefnemer later zijn bedrijfsvoering wil aanpassen, zal hij opnieuw een vergunning moeten aanvragen. Wij zijn van mening dat toekennen van een of-vergunning niet op z'n plaats is. Wij vragen dan ook om de sterkst vervuilende optie (optie 1: van het houden van kalkoenen) te schrappen. En anders zou tenminste kunnen worden bepaald dat optie 1 zal vervallen als er in een periode van twee jaar geen gebruik van is gemaakt.

2. Een intensieve veehouderij hoort niet in de kern van een dorp

Het bedrijf is gelokaliseerd in de dorpskern van Nederweert-Eind. Dit blijkt uit het feit dat het woonhuis dat op hetzelfde perceel is gelegen, alsmede de burens aan de westzijde van Eind, een voorgrond geurnorm hebben van 1,5 OUe/m³. Deze norm geldt alleen voor woningen die in de invloedsgedebied van de kernen Nederweert, Ospel en Nederweert-Eind zijn gelegen.

Het overgrote deel van het jaar heeft Nederweert-Eind te maken met een (zuid)westen wind waardoor de geur, fijnstof en ammoniak uit de stallen over de rest van de bebouwde kom worden verspreid. We hebben het sterke vermoeden dat de veehouderij al jaren niet meer operationeel is, waardoor er sprake is van een feitelijke toename van de milieubelasting op de kern van Nederweert-Eind. Wij verzoeken u te onderzoeken hoe lang de stallen al leeg liggen. De kern van Nederweert-Eind heeft al te lijden onder overlast vanuit omliggende veehouderijen, waardoor wij van mening zijn dat Gemeente Nederweert niet moet meewerken aan een verdere feitelijke toename van de milieubelasting van de omgeving.

² Intrekkingsbeleid Gemeente Nederweert - <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR707885/1>

3. Soortgelijke bedrijven wordt met belastinggeld uitgekocht in Nederweert

Op de website <https://www.overheid.nl/> staat vermeld dat bij Gemeente Nederweert voor twee locaties een aanvraag is gedaan voor intrekking van de omgevingsvergunning voor het houden van kalkoenen. Het betreft Schans 9 (30.000 kalkoenen) en Kreijel 9 (17.476 kalkoenen)³. Naar alle waarschijnlijkheid betreft het hier uitkoopregelingen. De stallen aan Kreijel 9 zijn van ongeveer hetzelfde type als de stallen van optie 1 en hebben exact dezelfde uitstootcijfers. Er lijkt dus sprake te zijn van de uitkoop van kalkoenenbedrijven met belastinggeld in het ene deel van Nederweert, terwijl in de dorpskern van Nederweert-Eind toestemming wordt verleend een niet-operationeel bedrijf weer op te starten. Daarbij moet worden opgemerkt dat de locatie van de uit te kopen bedrijven mogelijk minder schadelijk is voor het woon- en leefmilieu dan Eind 12, waar de feitelijke schade aan het woon- en leefmilieu toeneemt.

Wij verwachten van Gemeente Nederweert dat zij de noodzaak ziet om dit soort intensieve veehouderijen te weren in en nabij woonkernen, en dat zij er alles aan doet dit soort ontwikkelingen tegen te gaan en te ontmoedigen. Dat zou kunnen door de initiatiefnemer te motiveren mee te doen aan een uitkoopregeling, of de ondernemer te motiveren te kiezen voor een veel schonere vorm van dierhouderij. Bovenal moet de gemeente met grote spoed beleidsregels opstellen die de praktijken zoals bij Eind 12 in de toekomst kunnen worden voorkomen. Op geen enkele manier heeft Gemeente Nederweert duidelijk gemaakt dat ze deze pogingen heeft ondernomen. Wij verzoeken Gemeente Nederweert om dat alsnog te doen.

4. Er zijn betere staltechnieken beschikbaar

Als we kijken naar de emissiecijfers van verschillende stalsystemen die zijn opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav), dan constateren we dat er veel schonere stalsystemen beschikbaar zijn voor de vleeskalkoenen in optie 1. Het stalsysteem waar de initiatiefnemer nu voor kiest is staltype F4.8 (stal met warmteheaters met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag). De emissiecijfers voor dit stalsysteem zijn:

categorie	ammoniak ¹⁾	geur ²⁾	fijnstof ³⁾
F 4.8 stal met warmteheaters met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag (BWL 2011.13.V6) ^{9, 11}	0,35	1,55	86

Er zijn echter ook systemen beschikbaar die veel minder geur en fijnstof uitstoten. In de lijst zien we bijvoorbeeld de volgende stalsystemen terug:

F 4.4 biologisch luchtwassysteem 70% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 75% fijnstofemissiereductie (BWL 2006.02.V7 , BWL 2007.03.V9 , BWL 2010.27.V7 , BWL 2011.11.V6 , BWL 2013.02.V5) ³	0,20	0,85	22
--	------	------	----

³ Dieraantallen volgt uit Kernregistratie Dierverblijven - <https://krd.igoview.nl/Lim/main>

F 4.6	biofilter 70% ammoniakemissiereductie, 45% geuremissiereductie en 80% fijnstofemissiereductie (BWL 2011.03.V3) ³	0,20	0,85	17
-------	--	------	------	----

Beide systemen zijn veel 'schoner'. Wij verwachten van een ondernemer, zeker gezien zijn locatie nabij woningen (en zelfs een kinderdagverblijf), dat hij aan zijn maatschappelijk plicht voldoet en ook rekening houdt met de omgeving waarin hij opereert. Ook van Gemeente Nederweert verwachten wij een actieve houding om de leefomgeving voor inwoners zo goed mogelijk te maken of te houden.

Dat dit soort systemen wellicht meer geld kosten, is een kostenpost die ons inziens hoort bij maatschappelijk verantwoord ondernemerschap. Als hij op deze locatie met de huidige betere beschikbare stalsystemen niet kan functioneren, rekening houdend met de leefomgeving van de mensen die in de buurt van zijn bedrijf wonen, hoort hij hier niet thuis. Dan moet hij overschakelen naar een 'schonere' vorm van dierhouderij (zoals optie 2 is), verhuizen naar een andere locatie (Kreijel 9?), minder dieren gaan houden of zich (deels) laten uitkopen.

Het is ons inziens niet meer van deze tijd om zich te verschuilen achter de veel te ruime normen van de overheid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is ook iets wat van veehouders mag worden verwacht. De keuze die in dit besluit wordt vergund, is ons inziens 'zo slecht als het mag' in plaats van 'zo goed als het kan'.

Wij vragen Gemeente Nederweert in overleg te treden met de ondernemer om hem te motiveren voor een schoner stalsysteem te kiezen die recht doet aan de kwaliteit van de leefomgeving van omwonenden.

5. Emissiefactoren Rav zijn onbetrouwbaar voor dit stalsysteem bij kalkoenen

Uit een advies van het Belgisch Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt (WECOMV)⁴ blijkt dat de Rav-cijfers voor o.a. het stalsysteem F4.8 zoals dat in onderhavige vergunning wordt toegepast, niet betrouwbaar is voor het houden van kalkoenen.

Het comité kreeg de volgende vraag voorgelegd:

VRAAG 2

Kunnen de reductiefactoren zoals aangenomen in Nederland ook in Vlaanderen toegepast worden?

In Nederland zijn de reductiefactoren van reducerende systemen voor vleeskippen overgenomen en vertaald naar dezelfde systemen bij kalkoenen. Er is echter geen wetenschappelijk onderzoek dat aantoont dat de toegekende emissiereducties correct zijn bij toepassing bij kalkoenen. Gezien de grote verschillen in management tussen vleeskippen en kalkoenen (dit ten gevolge de veel langere productiecycclus; zie hogerop), is die doorvertaling sterk in vraag te stellen.

⁴ Advies Dossier 2023.13 Ammoniakreducerende stalsystemen kalkoenen Versie: Finaal / Datum: 05/03/2024

Het WECOMV schrijft in haar advies:

Antwoord op vraag 2

De opstart- en groeierfase van de kalkoenen (eerste 4/6 weken) is in grote lijnen vergelijkbaar met het kweken van vleeskuikens. In die periode is verwarming van de stal vereist en kan droging toegepast worden en is de bezettingsgraad tussen beide pluimveesoorten ook in overeenstemming (met name 10 tot 20 kuikens per m²). Dus hier is een mogelijkheid om reductiefactoren van vleeskippen ook te gebruiken bij kalkoenen. Maar er is voor kalkoenen tot 6 weken geen emissiefactor bekend en bovendien dragen die eerste periode slechts beperkt (vermoedelijk zo'n 20%) bij aan de totale emissie.

Voor de afmestfase (periode na groeierfase) stemt het management van kalkoenen binnen de mogelijke systemen niet overeen met het management van vleeskuikens en kunnen voor deze periode daarom geen reductiefactoren van de lijst overgenomen worden. Ook de kennis over de emissiefactor in deze latere fase ontbreekt.

Er is dus onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing om de reductiepercentages van vleeskippen te vertalen naar reductiepercentages voor de volledige productiecycclus van kalkoenen.

De conclusie van het comité is: "Er is dus onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing om de emissiereducties van systemen bij vleeskippen te vertalen naar emissiereducties voor kalkoenen. Er ontbreken ook betrouwbare emissiefactoren voor de volledige productiecycclus bij kalkoenen."

Aangezien er geen wetenschappelijk bewijs is dat met volledige onzekerheid is uit te sluiten dat het stalsysteem bij het gebruik van kalkoenen meer uitstoot dan de Rav-cijfers doen vermoeden, mag er geen vergunning worden afgegeven zonder dat die zekerheid geboden kan worden.

6. Hoge geurbelasting op omgeving (grote normoverschrijding)

Uit het besluit blijkt dat er een hoge geurbelasting is op de directe omgeving. Door het toepassen van een hogere schoorsteen op stal 1, en het versnellen van de uitstoot van geur, wordt de voorgrond geurbelasting op de directe omgeving bij optie 1 weliswaar verlaagd, maar is nog steeds ruim boven de toegestane norm van 1,5 OUE/m³. Dit blijkt uit onderstaande tabel die is opgenomen in het ontwerpbesluit:

Tabel: Geurbelasting geurgevoelige objecten

Geurgevoelig object	(Voormalig) onderdeel andere veehouderij	Geurnorm geurverordening (ou _E /m ³)	Geurbelasting vigerende situatie (ou _E /m ³)	Geurbelasting aanvraag situatie 1: kalkoenen (ou _E /m ³)	Geurbelasting aanvraag situatie 2: vleeskuikens (ou _E /m ³)
Eind 12a voorhuis	Ja	1,5	16,3	12,2	6,8
Eind 12a achterhuis	Ja	9,0	17,8	13,2	7,3
Eind 10a kinderdagverblijf		9,0	15,9	14,1	7,8
Eind 10	Ja	9,0	9,5	8,3	4,7
Eind 12b werkplaats	Ja	9,0	18,0	13,4	7,1
Eind 12b woning	Ja	1,5	13,2	10,3	5,7
Eind 14	Ja	9,0	15,8	12,7	6,3
Eind 41	Ja	9,0	12,9	10,5	5,9
Eind 49	Ja	1,5	10,5	8,3	4,7
Eind 51	Ja	1,5	9,8	8,0	4,5
Eind 53	Ja	1,5	9,3	7,5	4,3
Eind 57	Ja	1,5	7,0	6,0	3,3
Eind 61	Ja	1,5	6,4	5,5	3,0
Eind 45	Ja	1,5	12,0	9,5	5,3
Eind 45a	Ja	1,5	11,8	9,2	5,3
Eind 47	Ja	1,5	11,5	9,0	5,1
Eind 47a	Ja	1,5	11,2	8,8	5,0

Gezien de betere technieken die beschikbaar zijn (zie hiervoor onder punt 4) vinden wij het onverantwoord om de omgeving is een dergelijke slechte milieukwaliteit te laten wonen.

Wij wijzen in dat kader ook naar de volgende tabellen over de achtergrond geurbelasting die in een bijlage bij het ontwerpbesluit zijn opgenomen:

Tabel 5: Geur achtergrondbelasting (vergunde situatie)

ID	GGO's	X-coördinaat	Y-coördinaat	Geurnorm	Geurbelasting		Concentratiegebied	
					(afgerond)	Geurhinder	Milieukwaliteit	
1	Eind 12a Voorhuis	181986	365233	1,5	36,52	37	30%	zeer slecht
2	Eind 12a Achterhuis	181978	365234	9	39,22	39	31%	zeer slecht
3	Eind 10a kinderdagverblijf	181921	365347	9	31,81	32	27%	slecht
4	Eind 10a kinderdagverblijf	181901	365416	9	25,76	26	24%	tamelijk slecht
5	Eind 12b werkplaats	181966	365201	9	38,60	39	31%	zeer slecht
6	Eind 12b woning	181998	365120	1,5	30,37	30	26%	slecht
7	Eind 14	181944	365150	9	36,76	37	30%	zeer slecht
8	Eind 41	181990	365319	9	27,35	27	25%	slecht
9	Eind 49	182035	365247	1,5	26,62	27	25%	slecht
10	Eind 51	182040	365229	1,5	25,78	26	24%	tamelijk slecht
11	Eind 53	182044	365215	1,5	24,50	25	23%	tamelijk slecht
12	Eind 57	182071	365173	1,5	19,15	19	20%	tamelijk slecht
13	Eind 61	182066	365127	1,5	18,57	19	20%	tamelijk slecht
14	Eind 45	182011	365295	1,5	26,81	27	25%	slecht
15	Eind 45a	182017	365282	1,5	27,27	27	25%	slecht
16	Eind 47	182022	365273	1,5	27,27	27	25%	slecht
17	Eind 47a	182027	365260	1,5	27,27	27	25%	slecht

Tabel 6: Geur achtergrondbelasting (Bedrijfsituatie 1: kalkoenen)

ID	GGO's	X-coördinaat	Y-coördinaat	Geurnorm	Geurbelasting		Concentratiegebied	
					(afgerond)	Geurhinder	Milieukwaliteit	
1	Eind 12a Voorhuis	181986	365233	1,5	30,24	30	26%	slecht
2	Eind 12a Achterhuis	181978	365234	9	31,98	32	27%	slecht
3	Eind 10a kinderdagverblijf	181921	365347	9	29,77	30	26%	slecht
4	Eind 10a kinderdagverblijf	181901	365416	9	25,11	25	23%	tamelijk slecht
5	Eind 12b werkplaats	181966	365201	9	31,99	32	27%	slecht
6	Eind 12b woning	181998	365120	1,5	26,78	27	25%	slecht
7	Eind 14	181944	365150	9	32,71	33	28%	slecht
8	Eind 41	181990	365319	9	25,12	25	23%	tamelijk slecht
9	Eind 49	182035	365247	1,5	23,49	23	22%	tamelijk slecht
10	Eind 51	182040	365229	1,5	22,65	23	22%	tamelijk slecht
11	Eind 53	182044	365215	1,5	21,62	22	21%	tamelijk slecht
12	Eind 57	182071	365173	1,5	17,85	18	19%	matig
13	Eind 61	182066	365127	1,5	17,31	17	18%	matig
14	Eind 45	182011	365295	1,5	24,43	24	22%	tamelijk slecht
15	Eind 45a	182017	365282	1,5	24,64	25	23%	tamelijk slecht
16	Eind 47	182022	365273	1,5	24,88	25	23%	tamelijk slecht
17	Eind 47a	182027	365260	1,5	24,60	25	23%	tamelijk slecht

Tabel 7: Geur achtergrondbelasting (Bedrijfsituatie 2: vleeskuikens)

ID	GGO's	X-coördinaat	Y-coördinaat	Geurnorm	Geurbelasting (afgerond)		Geurhinder	Concentratiegebied	Milieu kwaliteit
1	Eind 12a Voorhuis	181986	365233	1,5	23,99	24	22%		tamelijk slecht
2	Eind 12a Achterhuis	181978	365234	9	25,16	25	23%		tamelijk slecht
3	Eind 10a kinderdagverblijf	181921	365347	9	24,54	25	23%		tamelijk slecht
4	Eind 10a kinderdagverblijf	181901	365416	9	23,40	23	22%		tamelijk slecht
5	Eind 12b werkplaats	181966	365201	9	26,41	26	24%		tamelijk slecht
6	Eind 12b woning	181998	365120	1,5	21,65	22	21%		tamelijk slecht
7	Eind 14	181944	365150	9	26,22	26	24%		tamelijk slecht
8	Eind 41	181990	365319	9	20,74	21	21%		tamelijk slecht
9	Eind 49	182035	365247	1,5	18,80	19	20%		tamelijk slecht
10	Eind 51	182040	365229	1,5	18,31	18	19%		matig
11	Eind 53	182044	365215	1,5	17,97	18	19%		matig
12	Eind 57	182071	365173	1,5	14,84	15	17%		matig
13	Eind 61	182066	365127	1,5	14,91	15	17%		matig
14	Eind 45	182011	365295	1,5	19,94	20	20%		tamelijk slecht
15	Eind 45a	182017	365282	1,5	20,08	20	20%		tamelijk slecht
16	Eind 47	182022	365273	1,5	20,12	20	20%		tamelijk slecht
17	Eind 47a	182027	365260	1,5	19,78	20	20%		tamelijk slecht

De milieukwaliteit voor de meeste objecten verbetert weliswaar iets, afhankelijk van de optie die wordt gekozen, maar blijft ver onder de maat. Gemeente Nederweert schrijft op pagina 12 van haar eigen Gebiedsvisie geurhinder en veehouderij uit 2017, het volgende over de achtergrond geurbelasting:

Wat wel of niet aanvaardbaar is wordt bepaald door het hinderpercentage.

- een hinderpercentage tot 12% binnen de bebouwde kom wordt aanvaardbaar bevonden (dit houdt in: 10 ou_e/m³ aan achtergrondbelasting in concentratiegebied veehouderij);
- in het buitengebied (gemengd landelijk gebied en gebied beperkingen veehouderij) is een hinderpercentage van 20% aanvaardbaar (dit houdt in: 20 ou_e/m³ aan achtergrondbelasting in concentratiegebied veehouderij).

Hieruit blijkt dat een cumulatieve (achtergrond) belasting van meer dan 10 OUE/m³ onaanvaardbaar is volgens Gemeente Nederweert. Als u de achtergrondbelasting op bijvoorbeeld het kinderdagverblijf aan Eind 10a bekijkt, dan is die voor de kalkoenen-optie 29,77 OUE/m³ en voor de vleeskuikens-optie 24,54 OUE/m³. In beide situaties is dat volgens Gemeente Nederweert een onaanvaardbaar leefklimaat. Deze geurniveaus liggen ook boven het niveau van 19,3 dat door de Rechtbank Den Haag is aangemerkt als strijdig met het Verdrag van de Rechten van de Mens⁵.

We hebben het sterke vermoeden dat de stallen al minimaal 3 jaar leeg liggen, maar het zou ook langer kunnen zijn. Door het nu weer toestaan dat de stallen opnieuw worden gevuld, zal de feitelijke geurbelasting worden verhoogt. Immers, nu liggen de stallen nog leeg waardoor er geen geurbelasting is vanuit deze veehouderij. Door het opnieuw vullen van de stallen, wordt de geurbelasting significant verhoogd ten opzichte van de huidige (feitelijke) situatie.

Wij zijn van mening dat Gemeente Nederweert de vergunning niet zou moeten afgeven zonder nadere voorwaarden te stellen die leiden tot een aanvaardbare milieukwaliteit (achtergrond geurbelasting maximaal 10 OUE/m³).

7. Hoge fijnstofbelasting op omgeving

De Europese Raad nam op 14 oktober 2024 de nieuwe Europese richtlijn voor luchtkwaliteit formeel aan⁶. Vanaf 2030 gaan er strengere eisen gelden voor onder andere fijnstof. Uiterlijk in 2030 moeten de jaargemiddelde concentraties PM_{2,5} en PM₁₀ gedaald zijn naar respectievelijk 10 en 20 µg/m³. Dit is nu nog 25 en 40 µg/m³. Uit onderstaande tabel blijkt dat de fijnstofbelasting op verschillende woningen rondom de veehouderij maar net onder de nieuwe 2030-norm liggen.

⁵ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBDHA:2022:9119>

⁶ <https://iplo.nl/thema/lucht/nieuws-lucht/2024/europese-raad-geeft-groen-licht-aanscherping/>

Tabel: Toetsing Luchtkwaliteit (fijn stof PM₁₀) aangevraagde situatie 1 (vleeskalkoenen)

Beoordelingspunt	Jaargemiddelde concentratie situatie		Dagen met overschrijding van de 24-uurgemiddelde concentratie	
	Aangevraagd	Norm	Aangevraagd	Norm
Eind 12a voorhuis	18,3	40	6,9	35
Eind 12 a achterhuis	18,5	40	6,9	35
Eind 10a kinderdagverblijf	19,2	40	7,5	35
Eind 10	18,0	40	6,8	35
Eind 12b werkplaats	18,6	40	7,1	35
Eind 12b woning	17,9	40	6,9	35
Eind 14	18,4	40	6,9	35
Eind 41	18,2	40	7,0	35
Eind 49	16,6	40	6,2	35
Eind 51	16,5	40	6,2	35
Eind 53	16,5	40	6,2	35
Eind 57	16,1	40	6,1	35
Eind 61	16,0	40	6,1	35
Eind 45	17,0	40	6,4	35
Eind 45a	16,9	40	6,3	35
Eind 47	16,8	40	6,3	35
Eind 47a	16,7	40	6,3	35
Hulsen 1	16,8	40	6,5	35
Hulsen 1a	16,7	40	6,4	35
Eind 16	16,1	40	6,1	35
Hulsen 2	16,8	40	6,3	35

Voor de fijnstofbelasting op het kinderdagverblijf komt maar een fractie onder de nieuwe wettelijke 2030-norm te liggen. Echter, de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) heeft de adviesnorm voor PM₁₀ in 2021 heeft aangescherpt naar 15 µg/m³. Vandaar dat we het onverstandig vinden om mee te werken aan een vergunning waarbij de fijnstofbelasting (PM₁₀) op het kinderdagverblijf 19,2 µg/m³ is. De WHO norm is immers niet voor niets aangescherpt. Gemeente Nederweert schreef laatst zelf nog in het Programma Luchtkwaliteit het volgende (pagina 2 – inleiding):

Luchtverontreiniging is de grootste veroorzaker van gezondheidsschade door milieuaspecten. De impact ervan is vergelijkbaar met die van overgewicht, aldus de Gezondheidsraad.¹ Vooral fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}), stikstofdioxide (NO₂), en ozon hebben een negatief effect op de volksgezondheid. Luchtvervuiling kan leiden tot longklachten, hart- en vaatziekten, kanker, en zelfs voortijdig overlijden. Kinderen, ouderen, en mensen met bestaande aandoeningen zoals astma, bronchitis, COPD, of hart- en vaatziekten lopen een groter risico. Hoewel de luchtkwaliteit in Nederland de afgelopen 30 jaar is verbeterd, ademen we nog steeds dagelijks vervuilde lucht in. De verbetering is grotendeels te danken aan schonere industriële processen en vervoer. Er wordt verwacht dat deze trend zich zal voortzetten, maar de snelheid van verbetering neemt af.

Bestending van het fijnstofprobleem

Investerings in de stallen worden meestal voor een periode van 20-30 jaar gemaakt, waardoor de omgeving dus waarschijnlijk voor minimaal die periode vast zit aan de stallen op slechts 50 meter van het kinderdagverblijf.

Dat Gemeente Nederweert heel koel naar de cijfers en wettelijke normen kijkt blijkt wel uit de volgende conclusies die ze trekt in de vergunning (pagina 18 van het ontwerpbesluit):

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er overal voldaan wordt aan de norm. De bepalingen van de Wet milieubeheer voor de luchtkwaliteitseisen staan verlening van de aangevraagde vergunning niet in de weg.

Toetsing aan Besluit emissiearme huisvesting

Toetsing van de aanvraag aan het Besluit emissiearme huisvesting levert op dat de stallen voor 2015 zijn opgericht en geen maximale emissiewaarde voor PM₁₀ hebben. Beide situaties voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Ons inziens kan de gemeente geen vergunning afgeven zonder gedegen gezondheidsonderzoek naar de feitelijke situatie ter plekke.

8. Wordt er wel voldaan een veilige en gezonde leefomgeving bij het kinderdagverblijf?

In de Wet kinderopvang staat dat een houder van een kindercentrum verantwoorde kinderopvang aan moet bieden: opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. De GGD voert het toezicht hierop uit, ook bij de agrarische kinderopvang. De inspecties van de GGD worden uitgevoerd in opdracht van de gemeenten.

Wij kunnen ons niet voorstellen dat aan de eisen van een veilige/gezonde leefomgeving kan worden voldaan vanwege het feit dat de kinderopvang precies op de wind ligt van twee grote intensieve veehouderijen, te weten aan Hulslen 1 en aan de onderhavige veehouderij, beiden in Nederweert-Eind.

Wij verzoeken u dan ook om de GGD te laten onderzoeken of deze locatie een veilige en gezonde omgeving is voor (jonge) kinderen. Tevens zou u GGD ook om advies te vragen of het nadelige gevolgen heeft voor de kinderen, indien de stallen (op 50 meter van het kinderdagverblijf) weer worden gevuld. De GGD zou hiervoor een gedegen en specifiek voor deze locatie uitgevoerd gezondheidsonderzoek moeten maken waarbij in ieder geval de aspecten geur, fijnstof, zoönosen en endotoxinen in relatie tot jonge kinderen wordt besproken.

Ons inziens zou de vergunning enkel mogen worden verleend indien kan worden aangetoond dat het opnieuw vullen van de stallen, geen negatieve gezondheidseffecten heeft voor de kinderen in het kinderdagverblijf.

De vergunning biedt onvoldoende passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid. Wij menen dat minder dieren tot een van de passende maatregelen moet worden gerekend. Indien de gemeente nu geen afdoende passende preventieve maatregelen ter bescherming van de gezondheid in de vergunning wil opnemen omdat ten tijde van aanvraag van de vergunning de Omgevingswet nog niet van kracht was, dat zou het zo maar kunnen dat belanghebbenden de gemeente met een beroep op de Omgevingswet zullen verzoeken de vergunning na verlening weer in te trekken.

Concluderend

Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u om uw voornemen te herzien en de vergunning niet te verlenen voordat is aangetoond dat het opnieuw vullen van de stallen geen nadelige gezondheidseffecten heeft voor de omgeving in het algemeen en het kinderdagverblijf in het bijzonder.

Mocht u de vergunning onverhoopt toch verlenen dan verzoeken wij u om slechts de optie 2 (met de vleeskuikens) te vergunnen aangezien er onvoldoende is onderbouwd dat het noodzakelijk is om een de meer vervuilende optie ook te vergunnen.

Hoogachtend,

Stichting Natuurlijk Platform
Irenelaan 66,
6006 HE Weert

Datum: 8 november 2024

Namens Stichting Natuurlijk Platform

P. J. Ramaekers

P. Ramaekers
Voorzitter

handtekening

W. von Scheibler
Bestuurslid

handtekening

Stichting Groen Weert eo
Noorderlaan 16,
6004 HV Weert

Datum: 8 november 2024

Namens Stichting Groen Weert eo

G. Derksen
Voorzitter

handtekening

G. Hendriks
Secretaris

handtekening